Uff, uff, kiált egy „irokéz”

Érdekes olvasmány, amikor egy féligmeddig „kívülálló’ mond véleményt szakmánkról, ágazatunkról. Mint tette ezt *Borkó Károly* az Erdészeti Lapok márciusi számában. Tanulságos, hogy sokszor élesebben látja a gondokat „kívülről”, Mint mi látjuk – vagy kellene látnunk – „belülről”. Tanulságos a vélekedése még akkor is,ha netán kiegészítésre szorul, vagy némelyike vitára ingerel.

A cikkében felvetettekre szabadjon tehát hozzászólnom, azok sorrendjében. Mint írja, a közvélemény az erdészt még ma is a favágóval, a természeti környezet rombolójával azonosítja. Amilyen könnyű ezt mondani, ugyanolyan könnyű az ellenkezőjét is. Tudtommal ilyen felmérés még nem történt. Pedig nagyon hasznos és érdekes lenne, magam is kíváncsi lennék rá.

„A csak egyenes-hengeres-ágtiszta erdészkedésnek lejárt az ideje” – olvashatjuk. Nos, van egy jó hírem! Amikor Clarc Ádám a Lánchíd építéséhez szemügyre vette az őserdeinket, kiváló egyenes stb. tölgyfákat talált bennük. Tehát a természeteshez közelálló erdőgazdálkodás korántsem ellentétes az értékes faanyag megtermelésével. Másik példa, ha a jó termőhelyen álló cserest – ami ott bízvást nevezhető „tájidegennek” – gyertyános-tölgyesre cseréljük, így a természetes állapothoz való visszatérés az állomány értékét is növeli.

A vízügyi szakmával való összehasonlítás során a vízügyiek „történelmi bűnét” említi, amit a környezet átalakításával végeztek. Kérem, ők semmiféle „történelmi bűnt” nem követtek el. Mindenkor a társadalom aktuális igényét elégítették ki. Amikor az Alföld ármentesítését végezték, joggal számíthattak arra, hogy hegyvidéki tározókkal kiegyenlíthetik majd az alföldi vizek járását és azt még energiatermeléssel is összeköthetik. Ne őket kárhoztassuk tehát, hogy a határok változása miatt a tervük még ma sem válhat valóra.

Ha az erdészek „görcsös ragaszkodása az idejétmúlt elvekhez” – mint írja – csak abban állna, hogy az akácost erdőnek tekintik, az lenne a legkisebb baj. Javaslom, tekintse úgy mindenki az akácost, ahogy akarja – erdőnek vagy akár ültetvénynek.

A Szerzővel ellentétben magam nagyra tartom az erdészet ismeretterjesztő, „marketing” tevékenységét. Nem tartanám szerencsésnek, ha az dicsekvésbe, melldöngetésbe, „önfényezésbe” csapna át.

Az, hogy az erdőgazdálkodás csak 0,1%-át adja a nemzeti összterméknek, szerintem nem indokolja, hogy a mai, nehézségekkel, munkanélküliséggel sújtott korunkban lemondjunk a védett erdőkben megtermő javakról. Már csak azért sem, mert egyáltalán nem biztos, hogy azok – magukra hagyva – fennmaradnának, őserdővé (vissza-) alakulnának – pláne egy ekkora vadállomány terhelése mellett.

És máris a vadászat került szóba, erdőgazdálkodásunknak ez a rákfenéje. Minden elismerésem a Szerzőé, amiért felsorolja a vadász-lobby túltengéséből származó bajokat. Ahol pedig csak nagyon „szőrmentén” fogalmaz, egy kissé „nyersebb” kiegészítés talán nem lesz haszontalan.

Ezen a téren a szokásosnál is nehezebb lenne valamelyest egyetértésre jutni a szakmánkon belül is. Van, aki a karrierjét a nagyigényű, nagyhatalmú, potyán vadászni akarók tökéletes kiszolgálására alapozza – nem is sikertelenül. Egyes tudományos és áltudományos intézmények, tudós és áltudós személyiségek még elméletet is gyártottak, ami szerint a vad mértéktelen elszaporodását is az erdészek okozták azzal, hogy olyan sűrű fiatalosokat nevelnek, amelyekből a vad nem hajlandó kijönni, a szegény vadászok pedig nem tudnak bemenni. Így a kettejük oly kívánatos találkozása nem jön létre. Szerintük az általuk is hőn óhajtott létszámapasztást még a hivatásos személyzet is képtelen végrehajtani. Amiből persze egy szó sem igaz! Még egyetlen hirdetést sem láttam a Nimród vadászújságban, hogy vendégvadászokat látnának szívesen létszámapasztás céljából. A természetvédők ingerküszöbét sem érte még el a császármadárnak a vaddisznó általi kipusztítása, sem például a Bükki Nemzeti Park kellős közepén létesített többszáz hektáros, bekerített muflontenyészet.

A fentiek fényében könnyű a válasz a cikkben feltett kérdésre, miért csak oly kevés erdőt telepítünk? Az állami erdők kezelői ezerkilométer-számra építik az erdei drótkerítéseket, hogy megvédjék a fiatal erdeiket. (Miközben azok költségeit könyvelési trükkökkel más ágazatra terhelik.) De az állami erdőkből így kirekesztett – „kikerített” – vad annál nagyobb terhelést ró a magánerdőkre. (Ugyan hová lennének a híres vadjaink, ha a magánerdőkből is „kikerítenék” őket?) A magángazdák nem rendelkeznek azzal a „bőségszaruval”, millió és milliárd forintokkal, amiből az állami kerítések épülnek. A legbátrabbja is legfeljebb csak akácost merészel telepíteni, mert az talán kiheveri a vad kártételét. De egy természetközeli tölgyes, bükkös telepítése teljesen reménytelen.

Mint rendesen a hal itt is a „fejétől bűzlik”. Ha a honatyáink által alkotott törvényt röviden akarom jellemezni, annak a fele tömény ostobaság, a másik fele viszont jól kimódolt, gyalázatos huncutság, amivel a földek gazdáit kiszolgáltatott helyzetbe hozták a vadászokkal szemben. Az eltelt tizenhárom év mással sem telt, mint a törvény toldozásával-foldozásával, a bíróságok különféle „értelmezésével”. Kellett egy évtized, mire a földtulajdonosok ráébredtek kiszolgáltatott voltukra, mire az autósok is rádöbbentek, hogy magukra vannak hagyva a közutakon, sőt, autópályákon elszenvedett, vad által okozott balesetük esetén.

Politikusaink bukásához ezek is hozzájárultak, de a vadász-lobby főnixmadárként eddig mindig újjáéledt. Fogjunk össze és ne engedjük tovább!

Reményfy László
az egri vigvamból

Új énekesmadarat fedeztek fel

Egy eddig ismeretlen énekesmadarat fedeztek fel Délkelet-Ázsiában. Az új füzike apró termetű, olívazöld színű, a megszokottnál nagyobb csőrű.

Vietnam és Laosz mészkővel borított tájain bukkantak rá a nemzetközi madárvédelmi szervezet, a BirdLife International, valamint egy svéd egyetem kutatói. A mészköves hegységben költő új füzike, a *Phylloscopus calciatilis* alakilag nagyon hasonló egy másik, a területen élő énekesmadárhoz, a *Phylloscopus rickettibez*. Az apró madár mellén sárga a tollazat, a feje pedig csíkozott. Bár nagyon hasonlít a területen élő többi füzikéhez, termete mégis kisebb, miközben csőre arányaiban nagyobb és a szárnyai is jobban gömbölyítettek. Az énekes hívóhangjai igen erőteljesek.

(www.greenfo.hu)